

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod žez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Položaj v Stari Srbiji.

(Izvirno poročilo.)

Prizren, koncem julija.

Nekdaj slavni Prizren, stolica silnega srbskega carja Dušana, je dočakala zlih dni. Če bi pisal vsaki dan dolge poročilo, pa bi ne bilo zadostne, da vam opišem vsa zlodejstva, ki jih počenjajo Arnavti in Turki, ter gorjé, ki ga prenašajo Srbi v teh krajih.

Ljudstvo iz teh krajev trumoma beži in ni daleč dan, ko bo tu nestalo vseh Srbov. Kar ne pobijejo zločinci, se razkropi na vse strani, a Arnavti se zadnji čas na vso moč trudijo, da srbsko pleme docela zatro. Tu vam bom navedel nekaj primerov, vi pa razsodite, more-li stanje biti gorše, nego je.

Sela v okolici Prizrena so vsa zapuščena; nekateri prebivalci so pobegli v Srbijo, drugi pa so pribežali v Prizren, kjer se kolikor toliko varni pred razbojniki. V okolici Peči so Arnavti še bolj divji. Tam delajo z vso silo na to, da Srbi prestopijo k Izlamu, kder pa se noče poturčiti, mora bežati, ako mu je življenje milo. Poedini arnavtski razbojniki pa zarobujejo mlade Srbkinje in jih vodijo v svoje hareme. Pota so slaba, nesigurna in pogibeljna. Vsak dan se izve, kako so razbojniki po selih mučili in ubijali prebivalce. Nedavno je na potu med Gilanom in Bujanovcem bilo ubitih štiri mož, med katerimi sta dva Srba. Turške age tirajo Srbe, da jim brezplačno obdelujejo polja, mesto da bi jih plačali, jih bijejo in mučijo.

Pred nekoliko dni je Sulejman beg iz Sjenice ubil nekega Srba, ki mu je obdeloval polja, da bi videl, kako „Vlaše“ umira. Taki uboji zaradi „športa“ so zelo pogosti. Arnavti izpod rimskega „barjaka“ se razpisali na vse vasi v okolici davek, ki ga morajo kmetiči plačevati, ako jim je do življenja. To pa Arnavtom ne zadostuje, ampak zadnji čas so se jeli redno sestajati, da se dogovore katerega bodo ubili. In redno padajo ob taki priliki srbske glave. Arnavtski glavarji estrozubskega, ozahovačkega, očkega, suvorečkega, poluškega, za očkega in še drugih barjakov, ki so živeli v medsebojnem prepiru, so imeli te dni

skupni sestanek v Studeničanih. Tu so se zedinili, se zakleli, da se odslej ne bodo več med seboj napadali, in so osnovali društvo, ki mu bo edina naloga ubijati Srbe. To zborovanje je glavni vzrok, da se se jeli Srbi prizrenske okolice izseljevati, ker je društvo že začelo svoje krvavo delovanje. Temu arnavtskemu razbojniškemu društvu načeljuje Asan Usejin, njegov krvoločni pomočnik pa je Abdula Usejin. Ta razbojniška družba je dobila že več Srbov, pa vendar ji njo ni zadovoljno več Arnavtov, ki so se sestali v vasi Samodraž in sklenili, da uprizore splošno klanje Srbov. Istodobno so se sestali mnogi arnavtski prvaki v Peči in sklenili, da takej porušijo vse srbske cerkve, zaobljubljene od starih srbskih carjev. In ti glasovi so povzročili med Srbi tak strah, da so takej zaprosili pomoči od srbskega in ruskega konzula. Srbski konzul dr. Miroslav Spalajković je s svojim tajnikom dr. Milanom Rakicem na povelje svoje vlade takej odšel, dasi je bilo njegovo življenje v nevarnosti, iz Prištine v Peč. Prihod srbskega konzula je ohrabil pečke Srbe in upali so, da Arnavti ne bodo izvedli svoje peklenske namer. Pričakovali so tudi prihod avstrijskega in ruskega konzula, pa nista prišla. Spalajković se je na licu mesta prepričal o nevarnosti, v kateri so se nahajali Srbi in je o tem obširno poročal svoji vladi. Ko je Spalajković došel v Peč, je bil baš pazar. Selo je bilo polno Arnavtov, oboroženih do zob, Srbov pa ni bilo videti. Spalajković je v spremstvu „gavazov“ (čuvajev) jahal po celi vasi. Vsi so se bali, da ga bodo Arnavti ubili, kakor so pred dvema letoma ubili ruskega konzula Ščerbina, toda Arnavti so se premagali. Srbe je nevstrašen nastop Spalajkovičev ohrabil, Arnavte pa še bolj razkačil in čudo je, da ni tekla kri. Spalajković je odšel iz Peči, Arnavti pa bodo najbrže sedaj padli po Srbih, ki jih je v Peči malo.

Povsod pričakujejo vesti o klanju, osobito ker so Arnavti iz Malesije izjavili, da bodo pobili pečke Srbe, ker so pozvali srbskega konzula. Na vaščane v Veliki Oči so Arnavti posebno jezni. Organizovali so četo 40 ljudi, Srbov se pa še niso lotili, ker so

ti v tej vasi vsi oboroženi, mnogoštevilni in pripravljeni silo s silo odbiti.

Ko Arnavti uvidijo, da ne morejo opraviti ničesar, zbero te dni veliko četo razbojnikov in obkolijo Oče. Toda, dasi so močnejši od Srbov, se jim njihova namera ne posreči. Neki Srb se splazi skozi arnavtsko četo, pobiti v Prizren in obvesti ruskega konzula Tuholka. Na prizadevanje konzulovo je turški „učumat“ (poveljnik) poslal proti Arnavtom dve kompaniji vojakov. Ko so Arnavti zagledali vojake, so odnesli pete, dobro vedoč, da jih ne bodo zasledovali. Vojaki so ostali v selu, kjer jih morajo vaščani sami hraniti.

Arnavti nikakor ne trpe, da bi Srbi nosili orožje. V srbski vasi Orehovac biva velika in jaka rodbina Kujundžić. Člani te rodbine slove kot junaki, Arnavti pa jih strašno sovražijo in vedno iščejo prilike, da se sporečejo z njimi in jih ubijejo. Vsa rodbina je bila te dni na polju in delala. Arnavti so to priliko porabili, napadli Orehovac in zapalili 10 hiš Kujundžićev. Ko so Kujundžići to zapazili, so pohiteli v selo, toda Arnavti so vsi zbežali. Zloglasni arnavtski razbojnik Buhtijar je s 60 arnavtskimi razbojniki zapalil srbsko vas Brekovec blizu Djakovice. Pri tem požaru je našlo smrt 10 Srbov. V selu Stupanu so Arnavti ubili enega Srba, v Movljanah pa so se navalili na hišo Srba Uroševića in mu ubili dva rojaka. V selu Siruniču so Arnavti ubili dva Srba, v Doljem Zasenovcu je ubil Memed Barjaktarović Srba Mitra Vukašinovića. V Šučepu so Arnavti ubili 4 Srbe, v Dvoranih je ubil Asan Usejin dva Srba, sredi Prizrena pa je ubil neki Arnavt 18letnega sina Pante Majstorovića. Arnavti so nadalje ubili srbskega učitelja Bojka Mirkovića in 94letnega starca Djordja Jandjkovića iz vasi Belice. V dveh dneh je bilo ubitih v okolici Peče 19 uglednih Srbov, koliko jih je pa še pozneje poginilo, se doslej še ne vé. Izmed teh devetnajst so ugledni Srbi Arsa Djurović, Djordje Aksić, Rado Pantan iz Peči, Milan Pešić iz Istoka, težko pa je ranjen Pera Živanić iz Peči. Arnavti preté, da bodo poklali še mnogo Srbov in določujejo žrtve ter njihove morilce.

Turška oblast vse to mirno gleda in še prsta ne zgane, da vzame Srbe v zaščito. Ali nima moči, da ukroti Arnavte ali pa jih sama nagevarja, naj uprizarjajo klanja? Priznati pa moram, da so Arnavti dosedaj pustili pri miru srbske svečenike in da jim niso storili žalega; sedaj pa tudi te preganjajo. Sedaj je v Prizrenu polno srbskih duhovnikov iz okolice, ki so zapustili svoje cerkve in zbežali v vasi, ker Arnavti prete, da bodo tudi svečenike poklali. V enem letu, odkar se jeli po Turškem uvajati „reforme“, je samo v tem kraju bilo od arnavtskih in turških razbojnikov ubitih 200 Srbov, mnogo več pa ranjenih. To se torej sadovi reform in „blagostanje“, ki so ga prinesle narodu, ki jih je tako željno pričakoval, a je sedaj še bolj razočaran kot prej. Ljudstvu že preseda to neznosno stanje in mnogo jih uhaja v gore, da se oborože in začno boj z Arnavti in Turki. Te srbske čete so Arnavte iznenadile in oplašile in trudijo se na vso moč, da jih uničijo, dokler jih je še malo. Uničili so popolnoma četo slovitega srbskega vstaškega vodje Savatija Miloševića, toda to četo je nadomestila druga, ki se sedaj nahaja v novopazarski okolici. Mnogo nezanesljivih stvari se je pisalo o Miloševiću četi; zato Vam jaz podam natančno in zanesljivo poročilo o njej.

Savatija Milošević je bil pred 10 leti v Srbiji rezervni častnik. Ker je storil nekaj kaznjivega, je pobegnil v Arnavtluk in se prijavil pri takrat najbolj proslulem arnavtskemu prvaku Mula Zeki, pred katerim se je tresel sam Carigrad. Mula Zeka ni imel sinov in je na zakletev sprejel Miloševića za svojega sina. Tako je Savatija spoznal vse Arnavte in se trdno pobratil z vsemi uglednimi glavarji tega divjega roda. Ž njimi je obhodil vse kraje in noben Arnavt mu ni smel storiti kaj žalega. Ko je Savatija pobegnil iz Srbije, je vlada na podlagi obstoječih pogodb pozvala turško vlado, da ji preda Miloševića. Iz Carigrada so poslali mutaserifu povelje, da ujame Savatijo in ga izroči srbskim obmejnim oblastem. Ko je mutaserif prišel v Arnavtluk, da izvrši povelje,

LISTEK.

Poljsko pismo.

V Varšavi so pridni. Ze zdaj kroži po mestu v mnogobrojnih izvodih načrt pravil za bodoče poljsko kolo v petrograjskem drž. zboru. Ž njim se hoče potom javnega mnenja pritiskati na vse mirnejše poljske voditelje, ki resno žele poravnave z Rusijo. Po tem načrtu naj bi veljala za poljske poslance sledeča načela: a) Vsi poljski poslanci brez strankarske razlike spadajo v kolo ni nastopajo v zbornici solidarno po sklepih, ki jih je sklenila večina; b) Poljsko kolo in politiška stranka ruske zbornice, marveč samo poljsko zastopstvo glede na vlado in ruske državljane. Svoje delovanje mora pričeti z izjavo, ki v nji označi pravice poljskega naroda do politiške samostojnosti. Za razvoj svojega naroda zahteva popolno ustavno in upravno avtonomijo poljskega kraljestva; c) Poljski poslanci se udeležujejo le začasno ruskega drž. zbora, dokler se jim namreč ne zajamči popolna samostoj-

nost. Potem bodo imeli svoj zbor v Varšavi; za skupne zadeve bo ta zbor volil poslance v ruski drž. zbor,

Poljski časopisi pišejo mnogo o tem načrtu. „Gas“ pravi, da ta pot ni prava; poslancem se mora pustiti svoboda, da si sami uredijo svoje postopanje. „Nova Reforma“ in ž njo seveda vsi drugi demokratiški in vsepoljski listi pa poudarjajo, da je treba že naprej določiti poslancem smer njihovega delovanja. Temeljito se motijo, ker ne poznajo, kako poceni so razni protesti in deklamacije. Pošteni, značajni možje ukrenejso pravo tudi brez njih; neznačajniki se pa vkljub vsem papirnim vezem vdinjajo v službo vsakomur, kjer jim nese. Vpliv na vlade in zbornice se ne meri po kakih slovesnih izjavah, marveč po treznem, premišljenem, vse razmere vpoštevajočem delu na podlagi zrelih pogajanj in razumnih kompromisov.

Poljski socialisti na Ruskem so vedno bolj revolucijski. Dne 18. julija se je razširil v 20.000 izvodih silno bojevit oklic na delavstvo. V njem pravijo, da je vse, kar

se je dozda dale ljudstvu, in kar se mu še obeta, sama sleparija. Posebej očita vladi, da ne neha organizovati napadov na žide. Završuje takole: „Torej proč s to komedijo, proč s carstvom! Samo na razvalinah carstva postavimo prapor svoje svobode. Ne odnehamo v brezobzirnem revolucijskem boju, dokler bo kaka sled carstvu.“

Ljudska, revolucijska Rusija se ne umiri, dokler se v Peterburg ne skliče konstituenta, to je zbor, izbran po splošni, enaki, naravnostni in tajni volilni pravici, da uredi politiške razmere v Rusiji.

Delavsko ljudstvo naše pokrajine se ne umiri, dokler se ne skliče v Varšavo naša lastna konstituenta, izvolena po splošni, enaki, naravnostni in tajni volilni pravici, ki dá naši pokrajini demokratiško ustrojstvo in nam zagotovi popolno polit. samostojnost.

Proč s sleparskimi in nesramnimi carskimi „reformami!“

Na ulice tovariši in tovarišice. Odpor delavskega ljudstva naj se razlega z vso silo. Povsod naj se vrše ljudska zborovanja z geslom: Proč s carstvom!

Živela konstituenta v Varšavi! Z vsemi silami in z vsemi sredstvi se upirajmo ničemnim carskim nameram!

„Proč s carstvom! Živela konstituenta Živio socializem.“

Hkrati napadajo socialisti na vso moč katoliške duhovstvo, češ, da so v zvezi bič, kropilo in izsesavanje. Neposredni povod jim je dal pastirski list varšavskega nadškofa, ki v njem krotko opominja delavstvo, naj se ne udeležuje krvavih demonstracij.

Kakšno moč ima taka revolucijska socialistiška vzgoja, nam najbolj kaže žalostna smrt Stefana Okšeja. Devetnajstletni mladenič, delavec je bil obsojen na vislice zavoljo revolucijskega napada. Dne 21. julija so ga obesili. Zadnje njegove besede, ki jih je zaklical izpod vislic so bile: „Živel socializem! Proč s carstvom.“ Duhovnika ni pustil k sebi. Okšejeva smrt je tembolj razdražila socialiste. Kaj to pomenja v sedanjem vihnem času, ko je poljskih delavcev na Ruskem nad 350.000 brez dela, in ko se bližata jesen in zima, si je lahko misliti.

ga je Mula Zeka spodil. Mutaserif je obvestil carigrasko vladu o tem prijaznem vsprejemu, vlada pa mu je naročila, naj Mula Zeki sporoči, da mu sam sultan zapove, da mora Miloševića izročiti. Nato je arnavtski vojvoda odgovoril: „Naj pride sam sultan k meni, mu ne izročim Savatije“. Ko je na Srbskem zasedel prestol Karagjorgjevič, so tudi na Savatijevo krivdo pozabili, a on se ni hotel vrniti v domovino. Ostal je med Arnavti, da pomaga tužnim bratom in jim olajša gorje. Mnogim Srbom je rešil življenje in pridobil je mnogo arnavtskih razbojnikov zato, da niso klali Srbov. Zadnji čas je pozelel boja, zbral samostojno četo in se boril po srbskem Poreču in bitolskem vilajetu v Makedoniji. Ko je doznal, da Srbe v teh krajih neprenehoma napadajo Arnavti, je zapustil svojo četo, jo izročil drugemu vodji in krenil z dvema mladima vojvodama in tremi četniki v srbske kraje. Nameraval je organizirati nekaj čet, ki naj bi jih vodila dva njegova vodji, sam pa vrniti se v Porečje. A zgogilo se je drugače. Ko je nekaj dni potoval, je prišel v selo Velika Oča. Tu se je javil vaškem načelniku, Arnavtu, ki je dal njegovi četi prenočišče. Savatija se je razgovarjal z načelnikom — znal je tako dobro arnavtski, da ga je vsakdo imel za Arnavta. Toda, dasi je bila četa v arnavtskih oblekah, je vaški načelnik nekaj sumil, ker so bili vsi tako lepo in redno oboroženi. Pohitel je v Orehovac in vso stvar javil vojaškemu poveljniku. Vojaki so takoj prišli, obkolili hišo, kjer je prenočeval Savatija s svojimi drugimi ter ga pozvali, naj se uda. Četa je bila vsa iznenadena vsled te izdaje, ker Arnavti po navadi nikoli ne prelomijo dane besede in zakletve („beso“) in je v divji jezi poklala domačina Arnavta in vso njegovo družino, potem je pa jela iz hiše streljati na vojake. Četa je ubila že začetkom boja „juzbašo“ (stotnika) in nekaj vojakov. Vojaki so že omahovali, kar jim pride na pomoč mnogo Arnavtov, ki so z vojniki vred jeli streljati na četo, zatvorjeno v trdni hiši. 6 četnikov se je borilo s 1000 vojniki in Arnavti. Četniki so bili dobro varovani za okni in so le takrat streljali, ko so dobro namerili. Arnavti so padali, kakor muhe in so besneli. Da bi bili znali, da se borijo proti priljubljenemu Savatiji, bi bili najbrže potegnili ž njim in pobili vojake. Borba je postajala vedno hujša, Arnavtov pa je bilo vedno več, ker so prihiteli skupaj iz vseh strani. Četniki so se borili brez kruha in vode celih 24 ur. Zmanjkalo jim je streliva. Da ne bi prišli živi v roke Turkom in Arnavtom, so sežgali vse listine, polomili orožje in — zapalili hišo. 4 četnik se živi zgoreli, vojvoda Savatija in njegov drug Kujundžič sta pa v objemu stopila na okno v zgornjem nadstropju, zakričala Arnavtom: „Divjaki, tako umirajo Srbi!“ in skočila iz okna. Iz 1000 pušk so zagromeli strel in Srba sta se zgrudila na zemljo zadeta od nešteti krogelj. Ko je hiša pogorela, niso našli niti sledov od štirih junakov. Savatijo in Kujundžiča so prenesli v Prizren tako razstreljano, da jih je bilo jedva spoznati. Na prizadevanje ruskega konzula Tubolke so vojvodi dostojno pokopali po cerkvenem običaju.

Ti junaki vitezi so v tej borbi postrelili 70 vojakov in Arnavte, še več pa ranili. Arnavte je sram, zato ne izdajo števila ranjenih. Srbi so se pomolili Bogu, da se usmilijo Savatije in njegovih drugov, ki so hoteli rešiti Srbe gadnih Arnavtov. Spomin nanje goji vsak Srb globoko v svojem srcu, dedje pa bodo pripovedovali unukom, kako je umrlo šest junakov v borbi proti sovražniku Kristove vere in Slovanov. Na turško-črnogorski meji je veliko vznemirjenje. Vsak hip pričakujejo krvavih dogodkov...

Rusko-japonska vojska.

Mir ali vojska?

Dopisnik „Novega Vremena“, Taburno, piše, da se položaj na bojišču ni izpremenil po čuškem porazu. Ostal je tak, kakršen je bil po padcu Port Arturja ali po mukdenskem porazu. Stevilo čet se je zvišalo, poročevalski in ogledniška služba izboljšala, pogum čet je zrastle. Splošna želja je, oprati sramoto prejšnjih neuspehov.

Armada se ni izpopolnila in ojačila z rezervisti starejših letnikov, ampak z mladimi, napora vajenimi vojaki. Pač pa so Japonci težko ojačili svojo armado bolj, kakor je bila močna pred Mukdenom. Izgube so izpopolnili deloma s starimi, deloma pa z neizurjenimi ljudmi. Japonski častniki so pripovedovali nekemu ruskemu inženirju v Port Arturju, da je imel Nogi pred padcem trdnjave od prvotnih 100.000 mož le še 30.000 vojakov in da so njegovo prošnjo za pojačanje v Tokiu vedno zavrgli, češ, da ni mogoče ustreči želji. Nedelavnost Japoncev, ki traja sedaj že 4 in pol meseca, kaže, da pri njih ni vse v najboljšem redu. Ako pri sedanjih pogajanjih Japonci tega ne bodo upoštevali, ampak pijani zmag in še nahuškani od Rusem sovraž. strani, stavili nevsprejemljive pogoje, potem mora Rusija nadaljevati vojsko do zmage. „To prepričanje sem dobil“, pravi Taburno, „akoravne sem bil priča porazov, kar pomeni več, kakor da bi bil navzoč pri zmagah“. Taburno nasprotuje zvezi z Japonsko. Defenzivne zveze Rusija ne potrebuje, ker se ima braniti le proti Japonci, ofenzivne pa tudi ne, ker zadostuje en vzgled. Sicer bi pa Japonska ne smela ničesar storiti proti volji sedanjih njenih zaveznikov, ki so ji pripomogli do sedanjih zmag. Rusija naj da svojim narodom med tem enakopravnost v državi.

Besede.

Peterburg, 1. avgusta. Car je vprašal Lineviča, zakaj se ni ničesar storilo, da bi se zabranilo Japoncem zasesti Sahalin. Linevič je nato odgovoril sledeče: V nekaj dneh zvečela Rusija, da smo zmagali.

Boji na Sahalinu.

Japonska poročila o prodiranju sahalinske armade osvetljujejo sledeči podatki: Sahalin je za 24.030 km² večji ko Češka, je poln sotesk, gozdov, ima malo prebivalstva (02 prebivalcev na 1 km²), nima zvez, je torej ne glede na klimatske razmere, idealna dežela za guerilla vojsko. Rusi imajo tu 4 rezervne bataljone, 1¹/₂ baterije ter več prostovoljskih družin (bataljonov). Ker bi bilo vojskovanje v velikem obsegu nesmiselno, so se Rusi poprijeli guerilla-vojske. Manjši oddelki se bodo le po potrebi združili v večje oddelke, sicer pa bodo razkropljeni v malih oddelkih po celotnem otoku, da z vednim vznemirjanjem utrudijo sovražne čete. Gotovo so Rusi še ob pravem času napravili na raznih krajih skrivna skladišča, da dolgo vodijo boj, akotudi izolirano. Akotudi Japonci zasedejo kak kraj, to pri tem načinu vojskovanja nima nobenega pomena, ker je princip takega vojskovanja: Povsodi in nikjer. Rezultat se pokaže šele po dolgem vojskovanju, morda čez leta. Japonska armada pa na tem velikanskem prostoru kar izgine. Pomislimo le, kaj bi storila armada 14—15 tisoč mož na Češkem. In vendar koliko je Sahalin večji ko Češka. Ako Rusom ne bo zmanjkalo živeža in streliva, se bode lahko še dolgo držali. Japonci bi morali blokirati cel otok, ako bi hoteli zapreti dovoz. Te pa je pozimi vsled ledu nemogoče. Torej počakajmo še nadaljnjih dogodkov na Sahalinu.

Portarturski junaki.

Berolin, 1. avgusta. Iz Peterburga poročajo: Car je sprejel 32 ranjenih braniteljev Port Artura, med njimi tudi pomorščaka, ki je rešil velikemu knezu Cirilu življenje ter jih odlikoval z Jurjevim križcem. Vzlic temu jih je potem policija siloma iztirala iz Peterburga. Zdi se, da ima Trepov neodločnega carja popolnoma v oblasti.

Odškodnina za Angleže.

London, 31. julija. Marquis of Lansdowne je v angleški gosposki zbornici izjavil, da bo Angleška od Rusije zahtevala odškodnino za razpojene parnike in se ne bo ozirala na razsodbo ruskih pomorskih sodišč.

Velika poneverjenja.

Peterburg, 31. julija. Vojaško sodišče se bavi z velikimi poneverjenji na sibirski železnici. S pomočjo ponarejenih spremnic so na sibirski železnici prevažali šampanjca, pecivo in razkošno blago, tako, da je manjkalo prostora za prevoz potrebnega žita.

Linevič poroča.

Peterburg, 1. avgusta. (Brz. ur.) General Linevič poroča 31. julija: Na fronti ni nobenih izprememb. Iz Koreje poročajo 25. julija, da je prodiral oddelek ruskih lovcev proti prelazu Vusalong, pa so se morali umakniti, ker so jih sovražniki opazovali. Topništvo je potisnilo nazaj Japonce, ki so zasledovali ruske lovce.

General Steselj.

Peterburg, 1. avgusta. Car je vsled poročila vojnega sodišča odstavil Steslja od poveljstva 3. sibirskega armadnega zbora, pa mu pustil do-

stojanstvo generalnega pribočnika.

Japonski uspehi v Mandžuriji.

London, 1. avgusta. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia, da so Japonci obkolili na celi vzhodni strani provincijo Kirin.

Rusija.

Ustava na Ruskem. Včeraj se je vršil v Petrovem dvorcu ministrski svet, ki mu je predsedoval car sam. Posvetovali so se o Bulyginovem zakonskem načrtu, ki je popolnoma prenarejen v svobodomiselnem smislu tako, da je le malo podoben prvotnemu načrtu. Posvetovanja bodo trajala le nekaj dni in oklic o ljudskem zastopstvu izide že 12. t. m.

Zasledovanje vojaških novicev. Veliko revnih delavskih rodbin iz Peterburga se je naselilo v gozdih, kjer stanujejo v kočah in votlinah. Ker je med njimi veliko števil rezervistov in drugih vojaščin podvrženih oseb, so obkolili vojniki gozde in kazaki so priredili pravo gonjo na vojaške begunce. Ubitih in ranjenih je bilo mnogo delavcev, žena in otrok. Padlo je tudi več kazakov, ker so se delavci obupno branili.

Bombni napad na vojaštvo. V Sormonovem pri Nišnem Novgorodu je vrzel nekdo bombo proti poslopu, v katerem je bilo nastaneno zaradi stavke odposlano vojaštvo. Napadalec je bil raztrgan na kosce. Tudi del poslopja je razrušen. Stevilo žrtev še ni znano.

Kako izgleda car? „Elb Ztg.“ poroča, da so imeli spremljevalci nemškega cesarja priliko videti carja v neposredni bližini. Car izgleda jako slabo in je melanholičen.

Stavka na vladikavkaški železnici še vedno traja. Boje se, da izbruhnejo nemiri.

Proti židom. Knez N. S. Volkonskij se je izrazil na zborovanju zemstev v Moskvi proti podelitvi volivne pravice židom sledeče: Bil sem dijak. Udeležil sem se shoda. In kaj sem videl? Na shodu dijakov je bilo 80 Rusov, židov 10 in ravno toliko Poljakov. Ko se je vršila volitev deputacije 10 članov, je bilo izvoljenih osem židov, dva Poljaka, a ni eden Rus.

Tolstoj o položaju. V „Timesu“ priobčuje Tolstoj članek „Velika krivica“. V članku se poteguje za poljedelske delavce, ki največ trpe zato, ker nimajo zemljišč. Predlaga, naj se zemljišča razdele med delavce. Nadalje graja, da so pametni liberalci, socialisti in prekucni prezrli to važno točko, ki bi edino pomagala revnim delavskim slojem. Velika krivica je, imeti velika posestva in živeti v luksusu na škodo zatiranih delavcev. Imeti velika posestva je greh in upa, da Rusi izpoznajo in popravijo to krivico.

Železniška delavnica „Afa“ gori. Škoda je velika. Sodijo, da so povzročili požar vstaši.

Peticija proti židom. V Moskvi in po celi Rusiji nabirajo podpise za prošnjo na carja, naj ne prepusti, da bi smeli voliti in izvoljeni biti židje v prihodnje ljudsko zastopstvo. Nabranih je že več stotisoč podpisov, a prošnje ne nameravajo vročiti carju prej, da se nabere en milijon podpisov. Tudi častniki se podpisujejo. General Uexküll se je podpisal s pripombo: „Za židovsko pijavko ni mesta v ruski zbornici.“

Stalni obrtni odsek

je imel včeraj zopet sejo. Odobrili so §§ 116, 117, 118 in 119 obrtnega reda, ki urejujejo notranje zadeve obrtnih zadrug. Daljša razprava se je vnela pri § 119, ki govori o načinu združnih in shodov pomočnikov. Vladni zastopniki so se izjavili, naj se uvede pri zadrugah kakor tudi za pomočniški zbor zastopstvo, ako znaša število udeležencev za shode 500 članov. Tudi razni govorniki so se strinjali z mnenjem vladnih zastopnikov.

Kriza na Ogrskem.

Ker odpotuje Košut 12. t. m. v Karlove vane, sodijo, da se snideta v toplicah s Fejervaryjem. Opozicionalno časopisje je mnenja, da je odlok ogrskega domobranskega ministrstva, na podlagi katerega se bodo morali oglašati vojaški novinci pri orožniških postajah in ne več pri občinah, prvi odriti nasilni korak nove vlade. Vavovski škof grof Csaky je izdal pastirski list, v katerem pozivlja vernike, naj molijo, da se zopet spravi kralj in ljudstvo.

Zakon o nedeljskem in prazniškem počitku.

Uradna „Dunajčanka“ priobčuje zakonski načrt z 18. julija t. l., ki izpreminja zakonska določila postave z dne 16. januarja 1895. drž. zak. št. 21 o nedeljskem in prazniškem počitku.

Balkan.

Turška policija še ni izsledila napadalcev na sultana, dasi dela na vso moč, ker

se gre turškim policijskim dostojanstvenikom za njihove mastno plačane službe. V soboto so zaprli nekega Francoza, včeraj so preiskali njegovo hišo, a ker niso našli nič sumljivega, zahteva francoski konzul, naj ga turške oblasti izpuste. Včeraj so zaprli tudi nekega Dalmatinca.

Sultan je nedavno pomilostil one albanske voditelje prizrenske, djakovarske in peške okolič, ki so bili pred tremi leti pregnani v Malo Azijo na zahtevanje evropskih konzulov. Med njimi je tudi Ruštem Kabaš, ki je svoj čas plenil po Stari Srbiji in pustil umoriti več sto Srbov. Boje se, da se bo krvavo maščeval. Evropski konzuli nameravajo protestirati vsled povratka Ruštem Kabaša.

Srbija.

„W Allg Ztg.“ poroča, da so poklicali v Belgrad najpovplivnejši zastopniki v inozemstvu: Vujč, dr. Milevič, dr. Vesnić in Simić. Posvetovali se bodo z ozirom na izid volitev v skupščino. General Grujić je izdal oklic, v katerem naglašajo potrebo, da se združita obe radikalni stranki.

Slovanske vzporednice v Sleziji.

Danes popoldne se vrši na Dunaji ministrski svet. Pečal se bo pred vsem z rešitvijo slovanskih vzporednic v Sleziji. „Politik“ poroča z Dunaja, da se gotovo opuste češke vzporednice v Opavi, a se ustanovi češko učiteljske v Poljski Ostravi. „Politik“ sodi, da pomenja ta sklep poraz mladočeške politike, dasi so dosegli navidezno Čehi uspeh.

Maroko.

Portugalska vlada in ameriške združene države so obvestile maroškega sultana, da se udeležijo posvetovanja o Maroku. „Times“ poročajo, da so porazili vstaši maroške vladne čete pri Udjdi.

Francoski vojni minister Berteaux za mir.

V Beronsu je povodom odkritja nekega spomenika govoril vojni minister Berteaux, ki je naglašal, da hoče francoska ljudovlada varovati mir.

Odkritje Prešernovega spomenika v Ljubljani.

Prejeli smo in priobčujemo:

Rojaki!

Vaša požrtvovalnost omogočila je podpisnemu odboru, postaviti na najlepšem ljubljanskem trgu najgenijalnejšemu našemu pesniku dr. Francetu Prešernu dostojen spomenik po osnutku mojstra Ivana Zajca. Ta spomenik bode se ob navzočnosti množestvilnih slovanskih gostov slovesno odkril dne 10. septembra t. l.

Rojaki! Podpisani odbor za trdno pričakuje, da se slovesnosti odkritja Prešernovega spomenika udeležite kar najštevilneje. Vsaj ima ta slovesnost pomeniti poklonstvo manom duševnega velikana, kakoršni se redko porajajo na svet; s kakoršnim se ima torej temveč povoda ponášati mali slovanski narod, ki v dr. Francetu Prešernu ne slavi samo svojega velikega pesnika, temveč tudi proroka in političnega navduševalca.

Ne pozabimo, da je v trenutkih največjega pritiska, ko mu je krvavelo srce zaradi brezpravnosti slovenskega naroda, zaklical nam Prešern, poln proroškega duha, da se „vremena bodo nam zjasnila“ in da je s plamenecimi besedami načrtal pravec vsej naši politiki, ko je s povzdignjenim srcem zapel, da „največ sveta otrokom sliši Slave.“

Rojaki! Temu pesniku torej odkrivamo spomenik dne 10. septembra t. l.; spomenik v taci razmerah, kakor ga slovanski narod ni še postavljaval in ga bržkone tudi postavljati ne bode.

Podpisani odbor nikogar izmed Slovencev ne bode posebej vabil k slovesnosti odkritja; zdelo bi se mu to razžaljivo, ker ve, da se vsak rodoljub zaveda, kaj je dolžan spominu Prešernovega.

Vabljeni ste torej tem potom vsi vkup in vsak posebej; vabljeni zlasti društva, o katerih je želeli, da se udeležijo slavnosti z zastavami.

Da bode pa mogoče glede slavnostnega spreveda ukreniti vse potrebno, blagovole naj društva, ki se slavnosti udeležijo z zastavami, naznaniti to sopodpisnemu odboru tajniku najkasneje do 8. dne septembra t. l.

V Ljubljani, dne 2. avgusta 1905.

V imenu odbora za postavljenje Prešernovega spomenika:

Ivan Hribar,
mestni župan,
predsednik.

Fran Trdina,
mestni knjigovodja,
tajnik.

Stajerske novice.

Nemški lopovi nad grobovi.

Kakšne cvetke poganja nemška kultura v Celju, se je zopet zadnje dni pokazalo. — Znano je, da mnogo nezavednih slovenskih staršev pošilja svoje otroke v nemške šole v Celje, namesto v izbornu slovensko okoliško šolo. Ti otroci se seveda ne naučijo bogve kaj prida. Pred nikomur nimajo spoštovanja, vsaj vidijo, kako njih mestni nemški součenci klofotajo v šoli nekaznovano svoje učitelje, kakor se je to ravno letos zgodilo. Kaj čuda, če potem tudi v življenju taki pobidi mislijo, da žive sredi divjakov. Po navadi se izpopolnijo v surovosti in neotesenosti še ko vstopijo v nemške službe. Trije taki fantje so minoli teden napadli slovensko pokopališče v Spodnji Hudinji, kjer so premetavali grobnice križe in kamne in klicali rajnike na koražje. Nazadnje so si še iz suhih vencev in rož zakurili. Fej taki nemški kulturi, ki niti slovenskih grobišč ne pusti na miru!

Š **50letno mašništvo** je praznoval 29. julija umirovljeni župnik v Brezicah č. g. J. J. Horvat.

Š **Smrt v ognju.** V noči od minulega petka na soboto je začelo gori v spodnjem delu na presto stoječe šupe posestnika Ferdinanda Ferlovca v Debrem pri Laškem trgu. Sedaj, ko ravno med Celjem in Laškim trgom stavijo na južni železnici nove šine, so vse šupe polne stanovalcev. Zlasti spe v šupi železniški delavci. Tako so tudi trije ključavničarji spali v šupi v Debrem. Ko so zbudjeni od dima zapazili pod seboj ogenj, so vsi trije poskakali doli in se srečno rešili. Jeden izmed njih se je pa spomnil, da je pozabil gori ves svoj zaslužek, vsled česar je nazaj splezal. Ker je bilo vse razburjeno, ni nihče zapazil, da je le ta zmanjkal in ne nazaj prišel. Po mnogem trudu se je posrečilo ogenj pogasiti. Ko so pa šupo preiskali, so našli v nji ključavničarja ležečega na trebuhu, vsega razgorelega. Kolikor se ve, je nesrečni zapustil ženo in tri male nepreskrbljene otročiče. — Posestnik je zavarovan za 2000 kron.

Š **Kap je zadela** poslanca Mesdorferja. Njegov položaj je jako nevaren.

Š **V Slovenjem gradu** so dne 28. julija blagoslovili novo pokopališče, ker je bilo staro premajhno.

Š **Znani hotel pri Zamorcu (Mohr)** v Gosposki ulici v Mariboru je kupil od gospe Pürker g. Gustav Jank, ki je znan kot vrl katoliški mož.

Š **Slovensko krščansko izobraževalno društvo „Domovina“ v Gradcu** je na izvanrednem obnem zboru dne 30. julija in v ustanovni odborovi seji izvolilo sledeči odbor: Predsednik g. Anton Kos, podpredsednik g. Vekoslav Pucelj, tajnik g. Vinko Ješt, tajnika namestnik g. Vinko Kukenberg, blagajnik g. Martin Stanič, blagajnika namestnik g. Josip Anderlič, gospodar g. Ivan Kodela, gosp. namestnik g. Ivan Ermenc, knjižničar g. Franc Rižnar, odbornik g. Franc Svab, revizorja g. Franc Zakrajšek in g. Marko Pšeničnik.

Š **Zmaga nemškutarjev.** Pri novih občinskih volitvah v Oplotnici so zmagali nemškutarji.

Š **Poročil** se je kand. prof. gospod Fran Vajda z gospodično Pepco Vargazonovo.

Š **Nov hotel** nameravajo sezidati na Slatini. Stroški so proračunjeni na 83.575 kron.

Š **Hmeljišča v Savinjski dolini** so jako lepa in hmelj uspeva vsled ugodnega vremena jako dobro. Letos se pričakuje 30.000 centov hmelja.

Š **Gornji grad.** Za veliko veselico, dne 6. t. m. so se javila društva: 1. Celjsko pevsko društvo, 2. Celjski Sokol, 3. Savinjski Sokol, 4. Kamniška Lira, 5. Kamniška Citalnica, 6. Celjska Citalnica, 7. Bralno društvo v Brežu, 8. Požarna bramba sv. Frančiška Ksav., 9. Požarna bramba Rečica, 10. Požarna bramba Mozirje, 11. Savina, društvo kolezarjev v gornjegrajskem okraju, 12. Pevsko društvo Edinost v Žalcu, 13. Pevski zbor v St. Pavlu pri Prebrodu, 14. Savinska podružnica S. P. D., 15. Učiteljsko društvo gornjegrajskega okraja.

Š **Mladeniška zveza na Dobrni** je imela zadnjo nedeljo dne 30. julija svoj redni občni zbor. G. dr. Korosec je govoril o pomenu mladeniških zvez ter razvijal načrt za nadaljnje delovanje mladeniških zvez. Mil. g. kanonik Bohinc je v iskrenih in krasnih besedah vspodbujal mladeniče, da naj ostanejo pošteni, narodni, ter naj skrbijo za svojo izobrazbo. Zborovanje je vodil g. F. Schreiner, ki se je govornikoma toplo zahvalil ter obljubil, da bo mladeniška zveza na Dobrni gotovo poslala svoje zastopnike na shod dne 4. sept. v Maribor.

Š **Vinogradništvo.** Peronospora, ki je lani uničila mnoge vinogradev na Sp. Stajerskem se tudi letos vsled obilnega dežja pogosto prikazuje v vinogradih. Nujno je

torej potrebno, da slavna c. kr. kmetijska družba na Stajerskem takoj pošlje svoje povalne slovenske učitelje kmetom, da jih poučujejo o zabranjevanju peronospore. Tudi bi bilo želeto, da bi c. kr. kmetijska družba dala kmetem več peronospora brizgalnic. Vinogradniki, ki imate peronospora brizgalnice, rabite jih pridno!

Dnevne novice.

Umeščen je bil dne 1. avgusta na župnijo Ribno č. g. Valentin Oblak, doslej kaplan v St. Juriju pri Kranju.

Š **Gorostasne razmere v tržaški občini.** Ni ga zlepa dne, da ne bi prinašali razni listi take škandale ki se dogajajo v tržaški mestni upravi, da se moramo res vprašati, zakaj si neki vlada ne upa pomesti v tem Augijevem hlevu. List „Sole“ — „Edinost“ o nečednih razmerah na magistratu dosledno nikoli ne zine besedice, ima preveč opravka z mežnarji v Ricmanjih — poroča sledeče: Primorje nima nobene poštene blaznice, razun nedostatnega majhnega oddelka za umebolne v bolnici usmiljenih bratov v Gorici. Zato je tržaški magistrat jel misliti na to, kje naj se sežida velika norišnica. Imenoval je komisijo, ki je preiskovala, na kateri zemlji naj se sežida blaznico. Imeli so na razpolago več krajev, med njimi enega na Greti, ki ga je pod aril blagi grof Marenzi in zemljišče Rumerjevo. Komisija je po vestnem prevdanku spoznala Marenzijsko zemljišče za najbolj pripravnno, ne samo zato, ker je bilo brezplačno, ampak ker je v gradstvenem in krajevnem oziru najbolj pripravno. Rumerjevo zemljišče pa niso spoznali niti za toliko vredno, da se zaradi njega plača voz, da se ga gre ogledat, vrh tega mu manjka vode. Magistrat bi se — vsaj po evropskih pojmi — moral ravnati po poizvedovanju in nasvetovanju komisije. Toda — komisija obrača, magistrat pa obrne. Nekega lepega dne pridrdra pred stanovanja članov komisije voz, iz njega stopi nekaj gospodov in pozove člane, naj se takoj na povelje magistratovo odpeljejo na komisijonalni ogled. Komisija se je začudila, ker se je ogled že davnej vršil, toda neizprosni dr. Constantini, mestni protofizik se je s člani odpeljal na — Rumerjevo zemljišče. Člani so se upirali, češ, zemljišče ne velja počenega groša, toda dr. Constantini jim je dejal: „Gospodje, ne delajte preveč besed, mestni svet mora danes potrditi nakup tega zemljišča“.

Vseh pet članov komisije je nato molčalo, v večerni seji pa so odobrili nakup Rumerjevega zemljišča. Sedaj pa pride še najlepše. Rumerjevo zemljišče je bilo pismeno v zakoniti obliki ponujeno za 60.000 kron, dr. Venezian pa, ki ima na magistratu glavno besedo, je predlagal naj se dá zanj 90.000 kron! Dosedaj pa še nikdo ne ve, kam je tistih 30.000 kron izginilo! Očito je, da se to pravi ogeljufati davkoplačevalce, posebno zato, ker dr. Venezian, posestnik več zloglasnih hiš v starem mestu, ni povedal razlogov, zakaj naj se za zemljišče dá več in ker magistrat ni izkazal, kam so utaknili tistih 30.000 kron. „Sole“ je imenoval dr. Veneziana javnega tatu, a dr. Venezian še sedaj ni tožil. Toda še nismo pri kraju. „Sole“ je nazval tudi ostale občinske svetnike tatove, isto je o njih dejala „Riforma“, glasilo bivšega tržaškega župana Dompierija. Spadoni, ki so ga pred nekaj dnevi odslavili iz laškega političnega društva „Patria“, je v imenu občine tožil urednika „Riforme“ zaradi častikarje in stvar je prišla v roke gosp. preiskovalnega sodnika Krammerja. Ta je pozval urednika in vprašal, imali kaj priči, ki bi potrdile stvar z Rumerjevim zemljiščem. Urednik Bianchi je imenoval protofizika Constantinija in mestnega inženirja Geiringerja. Constantini se je izgovarjal in se je kompromitiral, Geiringer si je pa izprosil 8 dni premisleka, potem pa privlekel k sodniku dve in pol kile papirjev, dokumentov in računov. G. Krammer je izročil stvar državnemu pravdniku, g. dr. Chersichu. Ta pa je, prevzet od teh računov, ustavil preiskovanje proti uredniku „Riforme“.

— Teh umazanosti, pa še ni konec, kmalu bomo imeli priliko, govoriti n ejrednostih pri plinovih napravah. Zakaj se vlada ne zgane? Zakaj ne stori ničesar, da se razmere pojasne? Tako mesto kot je Trst, tako važno za Avstrijo, ne sme biti pod upravo brezvestne, judovske in neodrešene uprave, ki se za ekonomsko povzdigo nič ne briga in tira zgolj protiaustrijsko politiko. Če pa vlada pusti še naprej tako gospodariti, naj se ne čudi, če se odvrnejo od nje tudi njeni pristaši.

— **Novice iz Novega Mesta.** Cigansko tatinsko druhal Sarkózy so danes jutraj s prvim vlakom iz Novega mesta eskortirali k okrožnemu sodišču v Maribor, kjer bo zaradi več deliktov obsojena. — Ob času žetve se je razen Franciške Pirc, o katere smrti smo včeraj poročali, onesvestilo še

veliko žanjič, ki pa so večinoma okrevale, le ena v Gabrijah je umrla na solnčarici. — Prava afričanska vročina je dosegla včeraj svoj vrhunec letošnje neznosne vročine. Ob 2. uri popoldne je kazal termometer na prisojnih krajih 52° C. na prostem vetrovnem dostopnem polju 45° in v sredi gozda v senci 32° C. Ajda, pesa in fižol so poparjeni kakor z vrelin kropom. Tudi kuruza je vsa uvela. Dreve že kaže suhe rumene liste. V soboto zvečer je bil deloma nalič z bliskom brez gromenja. Toda na vzhodnih krajih je bila obenem najkrajšnja zvezdnata noč. Danes se je jelo oblačiti, pričakujemo željno prepotrebne dežja. — Utonil je v Krki pretečeno soboto Dularjev sin iz Cogolnic. Kepal se je z nekim drugim dečkom in že je odšel iz vode, kar pride na neko skalo in se mu spodrsne ter pade nazaj v vodo. Truple so dobili kmalu, pa vsi poskusi oživiljenja so bili zaman. — Smrtni padeč pod voz. Kakor nekateri svedoki pripovedujejo, je v nedeljo v bližini Bele Cerkve baje neka ženska tako nesrečno padla z voza, da je prišla z vratom pod kolesa in bila takoj na lici mesta mrtva.

— **Odlikovan** je ravnatelj pomožnih uradov dež. vlade povodom svojega umirovljenja g. Anton Walland z naslovom cesarskega svetnika.

— **Talijo za rešitev življenja** je dobil kovač Karol Kobe, ki je resil iz vode dečka Antona Augustina.

— **Imenovana** je gđ. Antonija Hribar iz Cerknice za proviz. učiteljico v St. Vidu pri Zatični.

— **Vsled solnčarice** je umrla kočarjeva hči Marija Flere iz Zaboršt.

— **Razstava vajenških del v Radovljici** se je otvorila slovesno dne 30. julija t. l. v lepo okrašeni risalni dvorani ljudske šole. Načelnik pripravljalnega odbora g. I. Vurnik je izrazil svoje veselje, da se je toliko število za obrt in izobrazbo vajencev se zanimajočih gospodov zbralo. Pozdravil je protektorja razstave visokorodnega g. okr. glavarja Otona p. Detela, vli. zastopnika cerkve, vse visokorodne gospode od javne uprave, vse navzoče mojstre, vajence in prijatelje istih. Povdarja slavnostni dan rokodelstva, razstava je pripomoček za medsebojno spoznavanje, vez, ki vodi k združevanju. Z združenimi močmi se moramo truditi za pošten napredek, da doživimo zopet zlati čas rokodelstva, kajti židovstvo in veleindustrija nas hoče ugonobiti. Omenja še pomen te razstave za obrtni naraščaj in jo otvori s trikratnim živio na zaščitnika obrti nj. c. in kr. Velikanstvo presvetlega cesarja. G. okr. glavar se je zahvalil obrtnima združenjama v Radovljici in na Bledu ter vsem pri tej razstavi sodelujočim faktorjem in naglasil, da take prireditve močno vplivajo na izobrazbo vajencev, iste jih spodbujajo k pridnosti in spadajo med najvažnejše uredbe za pospeševanje male obrti. C. kr. komisar in obrtni instruktor g. dr. Blodik iz Gradca govoril je o pomenu razstav za mojstre, vajence in ves obrtni stan. Krátko je navedel statistiko takih naprav v Avstriji, iz katere je razviden vedno večji razvoj na tem polju v raznih deželah cesarstva. Lani se je vršila prva razstava vajenških del na Slovenskem, lepa in bogata razstava v Ljubljani. Zelo ga veseli, da je bilo že letos mogoče prirediti to razstavo na Gorenjskem. Končuje z željo, da naj bi bil ta dan začetek novega lepega razvoja rokodelstva v tej lepi deželi. Svetnik trg. in obrtne zbornice g. F. F. S. a. g. e. r je pozdravil prvo podjetje obrtnih združenj v Radovljici in na Bledu v imenu zbornice. Ista se zanima za vsak korak obrtnega življenja pospešuje z veseljem razvoj malega obrta moralno in s prispevki. Njej je važna skrb za izobrazbo in vzgojo obrtnega naraščaja. Govornik pravi, da kaže ravnokar otvorjena razstava dobro umevanje obrtnikov za svojo obrt, jim čestita na lepo urejeni razstavi ter kliče vajencem, kateri so svoja lepa dela razstavili: Le naprej po začetni poti, ker delo diči obrtnika, blagoslov je njega laborika. Razun omenjenih gg. so počastili otvoritev še gg.: državni in deželni poslanec g. Pogáčnik, c. kr. deželnosodni svetnik g. Ferk, mestni župnik in dekan g. I. Novak, radovljiški župan gosp. dr. Vilfan, c. kr. okr. komisar g. Zitnik, deželni koncipist g. dr. pl. Andrejka, okrožni zdravnik gosp. dr. Voves, vodja obrtno nadaljevalne šole g. A. Grčar in mnogo drugih gg. učiteljev, razni gg. uradniki, mojstri obrtniki, meščani itd. Po končani otvoritvi se navzeči pregledali razstavljene reči in izražali zadovoljnost nad solidno in ukusno zgotovljenimi predmeti. Razstavilo je 38 vajencev iz celega radovljiškega okraja. Omeniti je tudi, da je njegov ekscelecna g. deželni predsednik baron Hein brzojavno opravičil svojo odsotnost. Strojkovno poročilo sledi v eni prihodnjih števil. Splošnemu obisku je razstava odprta vsak dan od 6. avg. t. l. od 9.—12. ure popoldne in od 2.—5. ure popoldne. Zadnji dan se bodo razdelila priznanja odlikovanim vajencem. Vsakdo je uljudno vabljen si raz-

stavo ogledati ter se prepričati o uspehu obrtne pouka v našem okraju.

— **Slovenski zemljevid.** Odsek za izdajo slovenskega zemljevida se je v „Slov. Matici“ popolnil in konstituiral. Na dejati se je, da stopi do konca tekečega leta pred odbor z izvršljivimi predlogi in z dejstvi.

— **Pri trganju planink se je ubil** nad Rajbitem v Železno Kapljo pristojni infanteristi Resman.

— **Imenovanje v politični stroki.** Gorica poroča: Okrajni tajnik Fran Kenda je imenovan ces. kr. adjunktom namestništevni pomožnih uradov, a mu je ob enem podeljen naslov ravnatelja.

— **Smrt slikarja Alojzija Subica** potrjuje danes nam iz New Yorka došli „Glas Naroda“, ki piše: Neizprosna smrt je dohitela pokojnika, ko je v svojem stanovanju v hiši 41—43 Sand St., Brooklyn Borough v New Yorku sedel še z dvema rojakoma kraj mize, razgovarjajoč se z njima o domovini in onem, kar mu je bilo na svetu najdražje: o troje svoje dece, katero ostavlja zajedno z žalujočo soprogo v daljnji domovini. Oseba ni hotela, da bi bil še kdaj združen z dragimi svojci, za katerih blagostanje je ostavil domovino in prišel tostran oceana v nadi, da jim ustalovi tukaj boljšo bodočnost, nego bi jim je zamogla nuditi tužna domovina.

— **Umrl** je v Dobu posestnikov sin Jožef Videmšek.

— **Imenovan** je za živinozdravnika v Skofji Loki g. Anton Slivnik, živinozdravnik v Dolenji Tuzli.

— **Nova podružnica „Slov. planinskega društva“.** Ker je slav. c. kr. deželna vlada v Ljubljani po vsebini predloženih pravil dovolila ustanovitev podružnice „Slovenskega planinskega društva“ za politični okraj litijski s sedežem v Litiji, sklicuje pripravljalni odbor ustanovni zbor v soboto, dne 5. avgusta 1905, ob 8. uri zvečer v gostilni „Pri Oblaku“ v Litiji s sledečim sporedom: 1. Nagovor načelnika; 2. čitanje društvenih pravil; 3. sprejem (vpisovanje) članov; 4. volitev odbora; 5. razni navseti.

— Ker je ravno v litijskem okraju več hribov, kateri nudijo obiskovalcem jako lep razgled po Dolenjskem, Gorenjskem in Stajerskem ter so odraslim in mladini lahko pristopni, kakor n. pr. Kum, Sv. Planina, Sv. Gora, Primskovo, Obolno, Kušelj in ker je podružnice glavni smoter da prireja izlete in potovanja, napravljaja, popravlja in zaznamena pota in steze ter jih opremlja z napismi, dalje, da gradi in oskrbuje zavetišča in kočje, je želeto, da se prijatelji turistikke mnogoštevilno udeležijo ustanovnega zbora in pristopijo kot člani novemu društvu.

— **Umrl** je v Bazovici tamošnji posestnik gospod Miha Ražem, oče gospoda Hrabroslava Ražma. Cerkovniško službo je opravljal 43 let.

— **Nagloma umrl** je v Trstu adjunkt mornariškega komisarijata Franc Herold. — V Pliberku na Koroškem je nagloma umrl vseučiliški profesor dr. Jožef vitez Metnitz, star 44 let.

— **Spomenik narodni žrtvi.** Hrvaško delavstvo prihodnjo nedeljo odkrije pri Sv. Nedelji pri Samoboru spomenik Gabrijelu Krajačiču, ki je pri zdajnjem narodnem pokretu padel kot nedolžna žrtev.

— **Jugoslovanska umetniška kolonija** se je osnovala v Belgradu. V njej so hrvaški, srbski in slovenski slikarji.

— **Č. g. Karola Ceme**, župnika v Dolu, je v torek, 1. avgusta, jutraj ob 2. uri zadela kap na možgane. Leva stran je ohromela. Po 10. uri popoldne istega dne začela se mu je zopet vračati zavest. Castitim sebratom se priporoča v pobožen memento.

— **Novi dalmatinski namestnik.** „Obzor“ pravi, da ima postati dalmatinski namestnik sedanjí upravitelj dalmatinskega namestnika, Nardelli, namestniški podpredsednik pa sedanjí okr. glavar v Zadru, Tončić. „Crv. Hrvatska“ pa poroča iz Bosne, da bo imenovan za dalmatinskega namestnika okrajni glavar v Mostaru, baron Pitner. To zadnje bi Dalmatincem, ki hočejo imeti domačina, ne bilo všeč.

— **Vesti iz naše mornarice.** Korvetni kapitan Anton Pietzuck je nadzoroval novi ladji „Kaiman“ in „Huszar“, ki za sedaj ostaneta v pristanišču. Ces. kr. eskadra, ki je na vajah, je došla iz Malega Lošinja v Pulj in se je usidrala v fazanski ožini. Vojna ladja „Panther“ je došla v Sidney v Avstraliji. Dne 31. julija so po sv. maši slovesno prisegli na ladji „Tegethoff“ mladi pomorščaki.

— **Iz strahu pred operacijo** se je v Trstu ustrelil Josip Modesto. Imel je neozdravljivo bolezen.

— **Ogenj.** Sinoči, dne 1. avgusta, ob pol 9. uri zvečer je nastal ogenj v leseni baraki pred knežškofijskimi zavodi v St. Vidu. Lesena baraka je pogorela; nevarnosti

ni bilo nobene. Gasilci iz Št. Vida, Gamelj iz Vižmarjev so bili takoj na mestu pogo-rišča. Baraka je bila za 600 kron zava-rovana.

— **Iz Ihana** nam poročajo: Lansko leto je sklenil občinski odbor soglasno na predlog nekega odbornika, da se sme vršiti godba v gostilnah le, ako je dano za to do-veljenje in ako je plačal dotični licenco. In vendar se sedaj vrši v neki gostilni godba vsako nedeljo in praznik, ne da bi se kdo zgledil pri županu in plačal licenco. Pa ne še samo to. Niti sam občinski odbor ne rešpektira svojega soglasnega sklepa in sicer vse časti vredni g. župan se prav nič ne briga za to, jeli je godbo dovolil ali ne. — Opomnimo blagohotno vse odbornike na dolžnosti, ki jih imajo do občine, ki bi to gotovo nekaj koristilo, ako bi vsakdo plačal licenco. Upamo, da bomo prihodnjič mogli poročati, da je stvar v redu. Toliko v bla-gohoten opomin!

— **Prosi se** one gospode, kateri hranijo iz svojih šolskih let knjigo: Po-korny Erjavec „Zivalstvo“, katera je med tem v knjigotrštvu pošla, da je blago-volijo prepustiti gojencem knegoškofijskih zavodov. Knjige naj se blage volje dapoši-ljajo „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani, katera plača prejete izvide, če treba, tudi nad prvotno ceno.

Književnost in umetnost.

* **O užitnini od vina in mesa** je naslov knjižici, ki jo je pravkar izdala c. kr. kmetijska družba kranjska. Knjižica obsega 86 strani navadnega formata. Spisal jo je c. kr. finančni višji komisar Makso Kostanjevec. — Knjižica je pisana vseskozi v poljudnem, vsakomur umljivem slogu. Namenjena je širšemu občinstvu, posebno pa krčmarjem, mesarjem in dacarjem. Cena je knjižici samo 1 K 50 v. s poštino vred. Knjiga se naroča pri kmetijski družbi v Ljubljani. Denar je naprej poslati.

* **Domača umetnost.** G. Alek-sander Götzl, podobar v Ljubljani, je pre-novil tri altarje v Spodnjem Bitnjem (župn. Žabnica pri Skrtji Loki). Ti altarji so ba-ročni in sicer dva one vrste, ki jih ljud-stvo imenuje „zlate altarčke“. Altar sv. Pavla je iz l. 1641., veliki altar sv. Niko-laja iz l. 1678., altar sv. nedolžnih otroči-čev pa iz l. 1697.

Ljubljanske novle.

Ij **Zopet zaprte zloglasne hiše.** Župan Hribar je zapovedal, da mo-rajo do danes opoldne biti izpraznjene vse zloglasne hiše v Zvonarskih ulicah. Godile so se zopet mnoge nerednosti, kakor pod upravo Löwyjeve. Privatna stanovanja so devoljena.

Ij **Repertoire sloven. gleda-lišča.** Repertoirmi odsek „Dramatičnega društva“ je pripravil doslej sledeče prevode za repertoire slovenskega gledališča v se-zoni 1905/06: D r a m a : Shakespeare : Kralj Lear; Kleist : Katica Heilbronska; Schiller : Don Carlos; Ibsen : Stebri naše družbe; Wilde : Salome; Gorkij : Malomeščanje; Naj-djenov : Otrci Vanjušini; Holz Jerschke : Traumulus; G. Hauptmann : Elga; R. Havel : Politiki in Tujci; Ohorn : Bratje sv. Bernar-da; L. Fulda : Maskerada; Stobitzer : V višavah; Jules Verne : Carjev sel; Hodson Burnet : Mali lord; V. Štech : Tretje zve-njenje; Dr. Jos. Stolba : Njen sistem; Bozdoh : Napoleon v škripcih; Nušić : Knez Sembe-rijski; Kadelburg : Dva srečna dneva; Bisson : Dobri sodnik; L'Arronge : Lolin oče; L. Thoma : Lokalna železnica; Anzengruber : Samski dvor. Opera : Weis : Poljski žid (nova); Čajkovskij : Pikova dama (nova); Lortzing : Car in tesar (nova); Mozart : Ca-robna pšalka (nova); Rosini : Seviljski bri-vec (nova); Albini : Maričon (repriza); Verdi : Rigoletto (repriza); Wagner : Tanhäuser (re-priza); Weber : Carestrelec (repriza). O p e r e t a : Strauss : Cigan baron (repriza); Lehar : Loncevez (nova). Seveda ta reper-toir še ni celoten ter se še popolni z ne-katerimi slovanskimi in tujimi najnovejšimi dramskimi deli. Slovenskega dramat. dela ni vložil doslej še noben pisatelj. Cujemo pa, da pripravljajo nove drame g. Ivan C a n k a r, gospa Z o f k a J e l o v š k o - v a in g. K s. M e š k o.

Ij **Velika ljudska veselica pevskega društva „Ljubljana“**, ki se je vršila v nedeljo 30. julija t. l. na zelenem hribu, obnesla se je nad vse pri-čakovanje izborna. — Na obširnem, jako okusno dekeriranem in električno razsvet-ljenem vrtu razvila se je vže zgodaj popol-dne jako animirana zabava, katera je tra-jala pozno v noč. Pevski zbor „Ljubljana“ je pod eksaktnim vodstvom svojega pevo-vodje gosp. prof. D e k l e v o zapel z njemu lastno sigurnostjo nekaj zborov, katere je pa moral na burno zahtevanje mnogobroj-nega občinstva ponavljati. To pot je do-kazal zbor, da je kos tudi najtežji nalogi. Jako marljivo svirala je tudi vojaška godba, ki je igrala večinoma slovanske skladbe in zato žela obilo pohvale. Med petjem in

godbo pa so švigale narodne gospice po-vrtu, ter ponujale svoj srečolov ali šaljivo pošto, naredni kolek ali serpentine, ter s tem mnogo pripomogle do neprisiljene za-bave in še več k materijelnemu uspehu. Na kegljišču je pa vladala pravcata vojna za prvenstvo, in je tudi to podjetje dalo lepo vsotico v društveno blagajno. Z eno besedo, bila je posrečena naprava, katera zasluži vsestranske pohvale. Omenjati imamo ko-nečno izborne pesterbe restavraterja gosp. Remica, kateri je z jako dobro pijačo in okusno kuhinjo vsestranske zadovoljil obilo navzoče občinstvo.

Ij **Prešern v slabi družbi.** V izložbi trgovine Karl Till na Kongresnem trgu se nahaja Prešernova razglednica v prav smešni družbi drugih karikiranih raz-glednic, alà Geldprotz, Börsenprotz itd. Na gledalca napravi to prav čuden vtis, kakor da se s tem Prešern smeši.

Ij **Koncert ljubljanske dru-štvene godbe** se vrši danec v hotelu „Ilirija“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop-nina 40 h. — Jutri je koncert društvene godbe v hotelu „Lloyd“. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 h.

Ij **Ladruška gostilničarjev in kavarnarjev v Ljubljani** ima v četrtak, dne 3. avgusta, ob 3. uri popoldne svoj prijeteljski sestanek v go-stilni g. F. Remica na „Zelenem hribu“, Dolenska cesta, kjer se bode med drugimi rečmi posvetovali in razgovarjali o no-vem obrtnem zakonu; zatorej se gg. člani vabijo na mnogobrojno udeležbo.

Ij **Olepševalno društvo** v Rožni dolini pri Ljubljani priredi v soboto, dne 5. avgusta t. l., ob 8. uri zvečer predavanje v gostilniških prostorih g. Martina Podgo-relca, kjer govori visokošolec g. Valentin Rožič: „O organizaciji dru-štva“. Vsi člani in prijatelji društva se kar najuljudneje vabijo k predavanju. — Odbor.

Ij **Zepna tatvina.** V Frančiškan-skih ulicah je bila posestnica Mariji Zaved-nikovi ukradena iz žepa denarnica s 7 kro-nami. Policija je dve sumljivi ženski are-tovala.

Ij **Skupaj trčila** sta včeraj popol-dne neki tuskarski vajenec in neki odvet-niški uradnik s svojimi kolesi v Šolskem drevoredu. Uradnik je padel s kolesa in se poškodoval.

Ij **Priporočljiv hlapec.** Včeraj se ga je bil flakarski hlapec A. J. tako na-lezel, da je prišel zvečer domov z razbitim vozom. Ko ga je gos. odinja poklicala na odgovor, je postal tako jezen, da ga je me-rala policija dati na hladno.

Ij **Ljubljani** je sedaj tako plitva, da jo ob Krakovskem nasipu otroci opeto-vano prebredejo. Pot preko Ljubljane so markirali z opeko.

Ij **Meteorološki mesečni pregled.** Minoli mesec mali srpan je bil vroč kakor malokdaj in proti koncu suh. Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopinjah: ob 7. zjutraj 17,3°, ob 2. pop. 27,0°, ob 9. zvečer 20,8°, tako da znaša srednja zračna temperatura t. m. 21,7°, za 2,0° nad normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo 736,4 mm kot srednji zračni tlak t. m., za 0,4 mm nad normalom. — Mokrih dnij je bilo 11, padlo je pa 792 mm dežja. — Med vetrovi je juže-vzhodni daleč presegal druge. — Kot kri-tični dan v velikem srpanu se lahko za-znamuje okoli 11., ko stoji luna v obližu zemlje.

Darovi.

Za pogorelce v Horjulu: Preč. g. A. Lovšin, župnik na Dobrovi, 20 K; blag. g. Oroslov Dolenc, svečar v Ljubljani, 10 K; preč. g. Mihael Koželj, župnik v Pod-brežu, 10 K; blag. gospa Josipina Tollazzi, posestnica v Logatcu, 40 K; veleč. gospod A. Zdešar, misijonar v Gradcu, 8 K 50 h; veleč. g. Fran Javšovec, superijor čč. oo. misijonarjev v Ljubljani, 20 K; preč. župni urad Krka zbirko 40 K; preč. župni urad Polica 20 K; veleč. župni urad Sv. Lenart nad Škofjo Loko 38 K; veleč. g. M. Kralj, župnik v Tunjicah, 8 K; blagor. gosp. Ivan Novak, posestnik na Šutni v Kamniku, mnogo obleke; župnija Presejre zbirko 65 K; preč. g. Tomaž Rožnik, župnik v Selcih, zbirko 30 K 60 h; blag. g. Val. Krašovec, posest-nik v Radohovi vasi pri Št. Petru na Kr., 10 K; župnija Boh. B. la 70 K; Marija Pri-stov, službujoča na Boh. B. la, 20 K; slavno krščanskosocialno izobraževalno društvo pri Sv. Mihaelu 30 K; preč. župnijski urad v Novi Oselici 17 K; preč. župni urad sv. Križa v Svibnem 12 K 70 h; župnija Dobrépelje zbirko 17 K; veleč. g. A. Ramešev, župnik v Dobrépoljah, 10 K; župnija Št. Jošt pri Vrhniku 65 K; veleč. g. Fr. Lakmayr, žup-nik v Št. Joštu pri Vrhniku, 10 K; župnija Sv. Križ nad Jesenicami, 10 K; preč. župni urad Gorenja vas zbirko 39 K 20 h; žup-nija Šmartno pri Litiji 28 K; blagor. gosp. M. Tauber et Bruder, trgovec na Dunaju, 20 K; preč. g. Ivan Zupan, župni upravitelj v Hrenovicah, 10 K; župnija Hrenovice

zbirko 15 K 66 h; preč. župni urad Ko-menda 20 K; preč. g. Ivan Miheličič, kaplan v Železnikih 5 K; preč. gosp. Ivan Nagel, župnik v Selih (p. Borovlje, Koroška) 5 K; preč. župni urad v Črnem vrhu nad Polh. gradcem 15 K 88 h; preč. g. Fran Rihar, župnik v Mekinjah, zbirko 17 K; veleč. go-spod Fran Finžgar, župnik v Želimljah, zbirko, 8 K; veleč. g. Ign. Fertin, župnik v Zasipu, zbirko 10 K; preč. župni urad Dole pri L. 10 K; žup. Zagradec zbirko 12 K; tri zavoje raznovrstne obleke velecenjena gospa Lenka Martinčič v Ljubljani. — V imenu revnih pogorelcev se vsem gg. darovateljem in gg. darovateljicam prav lepo zahvaljujem ter prosim tudi druge, naj se usmilijo blago-hetno res siromašnih ponesrečencev.

J o s. P r i s t o v ,
župnik.

Razne stvari.

Najnovejše.

Z g n j i l i m i g e b a m i s e j e z a -strupila v Ašu na Češkem rodbina sli-karja Lindnerja. Umrlo je že pet oseb, sli-kar pa umira.

Pod vlak se je vrgel v Za-grebu narednik J. Gimpel. Vlak ga je popolnoma razmesaril.

Oženil se z materjo in hčer-ko. Iz Lockport, v Ameriki poročajo: Tr-govec John Woods iz Ridgeway se je pred štirimi tedni ločil od svoje soproge, in že 18. jul. je vzel za ženo njeno hčer, iz prvega zakona, 26letne Georgiano Woodsovo, katera je tudi ločena od svojega soproga.

Mačeho je s sekirjo ubil v Decsu na Ogrskem sin kmeta Nikita Bilicis. Ubito mačeho je položil na posteljo in po-steljo zažgal.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 2. avgusta. Seja ministrskega sveta se je danes pečala s češkimi vsporod-nicami v Opavi. Ministrski svet je sklenil še tekom avgusta ustanoviti samostojno če-ške učiteljske v Poljski Ostrovi. Razgovor je bil tudi o položaju na Ogrskem.

Budimpešta, 2. avgusta. Fejervary se vrne sem 10. avgusta in priredi banket h kateremu povabi predsednike zbornic in člane magnatske zbornice.

Szegedin, 2. avgusta. V blagajnici tukajšnje finančne direkcije je že včeraj zmanjkalo denarja ter se je morala obrniti po denar na avstro ogrske banko.

London, 2. avgusta. Seja ruskega kronskega sveta se je včeraj pričela v Pe-trovem dvoru s slovesno zahvalnico, kateri so korporativno prisostvovali vsi povab-ljenci. Car je k tej seji, ki se peča z zad-njim branjem prenaterejenega Bulyginovega ustavnega načrta, povabil 43 oseb, med njimi vse v Rusiji živeče velike ruske kneze, vse ministre, Trepova, nekaj profesorjev drž. prava itd. Včeraj so prebrali polovico na-črta. Car želi, da se delo hitro dovrši, da more že 12. avgusta, na dan prestolonaslednikovega rojstnega dne dati novo ustavo. Več ministrov je radi tega sklenilo preno-čevati v Petrovem dvoru, da se jim ni treba voziti k sejam iz Peterburga. Vsi so z ve-likim zadoščenjem sprejeli načrt. Načelnik moskovskega zemstva se je o načrtu precej pohvalno izrazil. Višje delavske vrste dobe aktivno volivno pravico.

London, 2. avgusta. O ruskem pre-stolonasledniku poročajo, da je oglešil.

Peterburg, 2. avgusta. V Ljubenu je bil na cesti ustreljen okrožni sodnik, ko se je sprehajal z neko damo. Oddanih je bilo nanj šest strelcev. Napadalec je po-begnil.

Bukarest, 2. avgusta. Mornarjem s „Potemkina“ se sedaj jako slabo godi. Slu-žiti morajo za delavce, a se te službe težko dobe, ker se podjetniki boje, da bi slabo vplivali na delavce.

Peterburg, 2. avgusta. Po celi ruski Poljski bo v kratkem preglašeno obsedno stanje.

Reval, 2. avgusta. Včeraj so pričeli stavkati delavci v ladjedelnici. Zahtevali so, da se izpusti njihove zaprte kolovodje. Ker se jim to ni ugodilo, so se jim pridružili delavci ostalih tovarn. Priredili so po me-stu obhod, katerega policija ni mogla pre-prediti. Kazaki so razpršili množico. Več sto oseb je ranjenih. Danes je mir.

Rostok, 2. avgusta. Tu je splošna stavka. Množice korakajo po mestu, pejoč revolucionarne pesmi. Množice so se že več-

krat spoprijele s kazaki, ki so streljali. Mnogo oseb je mrtvih in ranjenih.

Belgrad, 2. avgusta. Opozicijski Sibičićev „Narodni List“ je prenehal iz-hajati.

Berolin, 2. avgusta. Nemške izgube v bojih s Hereri v južni Afriki znašajo do slej 41 častnikov, 83 podčastnikov 305 mož; ranjenih pa je 53 častnikov, 109 podčastni-kov in 303 možje. Vojska z vstaškimi He-reri stane Nemčijo že 250 milijonov m a r k , vstašev pa, ki so skoro vsi brez p u š k in imajo le en top, je komaj 15.000. Nemški junaki se z golimi divjaki, oboro-ženimi samo z loki in puščicami, borijo že poldrugo leto in nič ne opravijo.

Stockholm, 2. avgusta. Na ma-nevrih pri Stockholmu je neko ladijco raz-bila podmorska mina. 4 osebe so mrtve, 8 oseb je ranjenih.

Lvov, 2. avgusta. Stavka zidarjev je končana.

Pariz, 2. avgusta. Tovarnar Jalurot, lastnik velikega modnega magazina „Au Printemps“ je napovedal konkurz. Pasiva znašajo 15 milijonov frankov.

Berolin, 2. avgusta. „Hannoverscher Courier“ poroča, da je pruska vlada naročila glavarjem, naj takoj prepovedo spre-jem avstrijskih in ruskih poljskih delavcev v tovarne.

Carigrad, 2. avgusta. Avstro-ogrski poslanik je izročil od vseh poslanikov pod-pisano noto velevlasti, ki obžaluje, da se Turčija ni na jasnem, kakšne posledice bi znal imeti njen odpor proti finančnemu nad-zorstvu velevlasti v Makedoniji. Nota po-zivlja Turčijo, naj v lastnem interesu sprejme takej dotične predloge velevlasti.

Carigrad, 2. avgusta. Vodja eksar-hata je protestiral pri turški vladi proti hišni preiskavi na eksarhatu in proti areti-ranju nekaterih odličnikov eksarhata ter proti temu, da je nekaj spisov odnešenih. Izjavil je, da ni odgovoren za neprijetne posledice, ki lahko iz tega nastanejo za Turčijo.

Carigrad, 2. avgusta. Pisarna eks-arhata, katero so včeraj zaprli, je danes zo-pet odprta. Menda niso našli pri preiskavi nobenih važnih političnih spisov.

Peterburg, 2. avgusta. Linevič br-zojavlja carju, da ruska armada ni obko-ljena in da tudi ni v nevarnosti, da bi bila obkoljena. Dotične vesti so bile neresnične. Japonska armada je opetovano poizkušala, da bi obšla ruska krila, a vedno brez uspeha. Linevič pravi, da je duh vojske izvrsten in da se popolnoma zaveda dolžnosti, katero mora izpolniti.

London, 2. avgusta. Japonski list „Nishi-nishi shinbun“ poroča po „Daily Te-legraphu“, da je japonska armada, ki je ob-kolila ves vzhodni Kirin, tako ugodno po-stavljena, kot je bila malokdaj kaka ar-mada. Če se posreči japonski načrt, je Li-nevič izgubljen, ako se ne umakne v prav-em času v Harbin.

Peterburg, 2. avgusta. Vse pro-vince ob Ohotskem morju so ruske oblasti brez odpora izročile Japoncem. ker jih je bilo nemogoče vzdržati. Ondi se sedaj Ja-ponci napravili operacijsko bazo in izkrcali ond 3000 mož z 72 topovi.

Peterburg, 2. avgusta. Dopisnik „Ruskih Vjedomosti“ poroča, da Japonci organizirajo esmo armado za zasedanje Sa-halina in amurskih pokrajin.

Tokio, 2. avgusta. Skupne izgube ja-ponske mornarice znašajo 2008 mrtvih in 1665 ranjencev.

London, 2. avgusta. Vsi ruski uradi na Sahalinu so že ustavili svoje delo.

Tokio, 2. avgusta. (Uradno) Gene-ralni poročnik Haraguchi poroča, da je nad celim Sahalinom preklamirana vojna uprava.

Washington, 2. avgusta. Roosevelt se je izjavil, da bo nastalo premirje na bo-jišču en teden po pričetku mirovni konfe-renc. Mirovna pogajanja se prično 10. avg-in bodo trajala tri tedne.

Tržna poročila

od dne 1. avgusta 1905.

B u d i m p e š t a . Pšenica za okt. K 16.10 do 16.12; rž za okt. K 12.98, do K 13.—; oves za okt. K 11.58 do 11.60; koroza za avg. K 15.70 do 15.72.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje dobro, tendenca vzdržana. — Prodaja 32.000 met. st. ne-spremenjeno, trdno. — Vreme: vroče.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.

Obrtni red.

Dunaj, 31. julija
Odkazovanje.

§ 112. sedaj določa: Ako vlada dvomi, ali in v katero zadrugo naj uvrsti posamezni obrtnik, tedaj vpraša trgovsko in obrtniško zbornico, oziroma dotično zadrugo.

Novi načrt pa določa: Vsak obrtnik mora biti član zadruge. Vlada pa določi zadrugo, ko zasliši mnenje združene zveze, in kjer te ni, trgovske in obrtniške zbornice ter dotične zadruge. Ako torej ni ne zadruge, ne združene zveze, vpraša le trgovske in obrtniške zadruge.

Nameni zadrug.

§ 114. obširno navaja namene, katere naj dosežajo zadruge. Ti nameni so obširno naštet, če v sedaj veljavnem zakonu. Zakon daje navodila za izboljšanje obrtniških razmer na gospodarskem, dobroteljem in šolskem polju. Zadruge naj goje duha skupnosti, branijo in povzdignejo stanovsko čast, ustanovljajo založne in bolniške blagajne, sirovinske zaloge, skupne prodajalnice za dovršene izdelke itd.

Odsek pa je še dostavil: Zadruge naj tudi zabranjujejo umazano konkurenco med obrtniki samimi, predeleže obroke plačil in pa razne razvade, ki so obrtnikom le na škodo. Posamezni člani odseka se navajali razne slučaje, ko obrtniki sami za razpisana dela stavijo tako nizke ponudbe, da delajo v svojo škodo ali pa zahtevajo doplačila. Zgodilo se je večkrat, da imovitejši podjetnik prevzame n. pr. vso stavbo po določenih cenah, pozneje pa odda razna dela malim obrtnikom za mnogo nižje ponudbe. Primerna konkurenca ne škodi, a umazana škodoželjnost nikomur ne dela časti.

Nove določbe v zakonu so, da mora zadruga sama imeti natančen imenik svojih članov; zadruga ima pravico in dolžnost, nadzorovati obrtne strokovne šole, ki jih sama ustanovi in vzdržuje, učne kurze, vajenske razstave itd.; potrjevanje delavna izpričevala svojih pomočnikov itd.

§ 114 a je nov in jako važen. Določa namreč: Zadruge smejo določiti pričetek in konec vsakdanjega dela svojih pomožnih delavcev, odpočitke, čas in visokost plače pomožnih delavcev in pa odpoved. To določijo zadruge na običnem zboru, in sicer je sklep obvezen za mojstre, ako obvelja z dvotretjinsko večino.

Ravnotako pa sklepajo tudi pomožniški zbori. Ako soglašata sklepa mojstrov in pomožnikov, potem imajo določbe veljavo za mojstre in pomočnike, in sicer za določeno dobo.

Sporazumno med mojstri in pomožnimi delavci sklenjene pogodbe (glede pričetka in konca dnevnega dela, glede minimalne plače, odpočitka in odpovedi) mora potrditi deželna vlada, ko je zaslila zadrugo zvezo, in če te ni, trgovsko in obrtniško zbornico. Te določbe se kot delavni red nabijejo v vsaki delavnici, kakor je to že običajno v tovarnah.

Kaj pa se zgodi, če se n. pr. mojstri za se ne zedinijo, ali če se ne sporazumejo s pomožniškim zborom? Potem more vsak delodajavec (mojster), kakor je že sedaj običajno, sam skleniti pogodbo s svojim pomočnikom.

O tem paragrafu je bilo mnogo govora. Eni so ugovarjali, da posamezni mojster pač ne more biti vezan na sklep zadruge glede minimalne plače za pomočnike. Zgoditi se more namreč pogosto, da pomočnik ne za služi minimalne plače. Odgovor je: Sklep velja za mojstre, ako obvelja z dvotretjinsko večino. Ako torej dve tretjini zbranih mojstrov določita plačo, delavno dobo, odpočitek in odpoved, je pač to izraz pretežne večine. Ako dalje pomočnik ne zasluži določene plače, more ga mojster odpovedati v določenem času. In če se ne sporazumejo mojstri s pomočniki, itak ne velja skupna ali kolektivna delavna pogodba ter imata delodajavec in delojemalec preste roke glede pogodbe.

Poslanec Pacher je ugovarjal, zakaj bi si rokodelci morali vezati roke, ako tovarnar (v smislu § 88a) sam določi delavni red. Odgovorili so mu, da zadruga sme, ne pa mora določiti delavni red, in če ga določi, se mora to zgoditi le z dvotretjinsko večino.

V Nemčiji je nad 6000 obrtnih zadrug, ki imajo določen za člane delavni red, v Avstriji so doslej le štiri vrste zadrug, n. pr. tiskarji. Paragraf 114 a je, kakor je razvidno iz besedila, načelne važnosti, a ostane gotovo, posebno na deželi, le na papirju.

Pristojbine.

§ 115. določa: Zadruge imajo pravico, v svojih pravilih določiti vpisnino za svoje člane, pristojbino vajencev za sprejem in oprostitve. Zadruge pa more revnim vajencem odpustiti vse pristojbine.

Nove določbe v tem paragrafu pa so: Gospodar je porok, da zadruga dobi pristojbine vajencev. Ako se zadruga v

smislu § 111 izloči iz zadruge ter priklopi drugi, le deplača toliko vpisnine, za kolikor je morda višja pri novi zadrugi. Vdovam in dedičem obrtnikov, ki so izvrševali prost obrt, more zadruga odpustiti vpisnino, ako po smrti imejitelja naznanijo nadaljevanje istega obrta.

Pristojbine določijo zadruga, potrdi pa jih tudi politična deželna oblast, ki jih more znižati, ako so previsoke.

Daljši razgovor je bil o novi vladni določbi, ki pravi: Vsi doneski iz pristojbin vajencev se morajo porabiti v pokritje izdatkov za izobrazbo vajencev.

S to določbo hoče vlada prenehati, da bi zadruge ali posamezni mojstri s prispevki vajencev plačevali bolniško zavarovanje. Razni člani odseka, Schneider, Böheim, Hauck, Hueber in Kratochvil, ki so sami obrtniki, so odločno pobijali trditve, da mojstri vajenske prispevke uporabljajo v svoje namene. Razne dunajske in gotovo tudi druge zadruge morajo poleg rednih prispevkov za vajenske bolniške blagajne še doplačevati v pokritje vedno večjih stroškov za vajence. Jako redki so obrtniki, ki morda izrabljajo svoje vajence, mnogi pa so, ki sami plačujejo za vajence pristojbine za sprejem v delo in oprostitve.

Z večino glasov je odsek sprejel določbo, da se mora najmanj polovica vajenskih doneskov porabiti za izobrazbo vajencev.

Posl. Foerg je dalje predlagal, naj člani zadrug plačujejo svoje prispevke po visokosti pridobitnega davka. Vlada pa je temu ugovarjala, češ, da bi bilo pri mečnih zadrugah za porazdelitev prispevkov po visokosti pridobitne preveč dela z računi. Poslanec Schneider prizna, da je taka porazdelitev v načelu sicer najpravičnejša, a praksa kaže, da mora večja zadruga nastavitvi uradnika, ki od slučaja do slučaja izvrši to porazdelitev.

Odsek je končno sklenil, naj zadruga sama v svojih pravilih določi, kako se porazdeli prispevki.

Prizivna pravica zadrug.

Popolnoma nov je § 116 a, ki določa prizivno pravico zadrug. Doslej zadruge niso imele te pravice, zato pa tudi niso imele nobene pravne pravice, pravega pomena in vpliva. Vlada sama predlaga, da zadruge dobijo prizivno pravico v osmerih slučajih, in sicer:

1. Ako obrtna oblast izda prosivcu obrtni list ali koncesijo, kar mora naznaniti dotični zadrugi. Ako načelnštvo zadruge v treh tednih odgovori oblastu, da prosivec ni dokazal sposobnosti ali da so izpričevala ponarejena itd., more se zadruga pritožiti v dveh instancah proti odloku prve instance.

2. Ako obrtna oblast dovoli prehod od obrta na sorodni obrt ali istočasno izvrševanje več sorodnih obrtov.

3. Ako obrtna oblast odpusti v posebnih slučajih dokaz sposobnosti.

4. Ako obrtna oblast določi obseg kake obrtne pravice, s katerim zadruga ni zadovoljna.

5. V slučajih, ko naj se določi, ali je obrtno podjetje tovarniško ali rokodelsko.

6. Kedar obrtna oblast določa posameznim obrtnikom (n. pr. dimnikarjem) meje po okrajih ali najvišje (maksimalne) tarife.

7. Kedar obrtna oblast izdaje obrtno-policijska navodila za posamezne obrte (dimnikarje, konjederce, gostilničarje in krčmarje).

8. V vseh slučajih, ki se tičejo notranje uprave zadrug in vajencev.

Posl. Hueber in Kulp sta še nasvetovala:

9. Ako obrtna oblast odkloni naznanilo zadruge, da ta ali oni neopravičeno izvršuje svoj obrt.

§ 116 b določa, da mora v vseh navedenih slučajih obrtna oblast naznaniti svoje odloke dotičnim zadrugam; te pa imajo pravico v teku 14 dni (proti razsodbi 1. instance), oziroma 28 dni (proti odloku 2. instance) od dneva vročitve vložiti priziv.

§ 116 c: Prizive vlaga zadrugo predstojništvo; v posebnih v pravilih določenih slučajih pa mora sklepati občni zbor. Vsakemu prizivu se mora priložiti izpisek iz sejnega zapisa.

§ 116 d: Pravočasni prizivi v slučajih pod točko 1, 2. in 3. imajo ta učinek, da prosivec ne sme izvrševati obrta, dokler pritožba ni končno rešena.

Zaradi obilnih stroškov pa je dovoljen priziv le proti dvema enakima razsodbama.

Gospodarsko.

Velik uspeh „Jadranske banke“ v Trstu.

Svojedobno smo bili sporočili v tem listu o ustanovitvi novega denarnega zavoda pod imenom „Jadranska banka v Trstu“.

Slava Bogu: ta ustanova je danes gotov čin. Kakor morejo čitatelji razvideti in se prepričati iz današnjega oglasa koncesij

onarjev „Jadranske banke“, je c. kr. ministarstvo za notranje stvari, soglasno s c. kr. finančnim ministrom dovolilo javno subskripcijo bančnih delnic.

Ker pa je že petom privatnih priglasi in pred javno subskripcijo pokrita vsa glavica, odpada javna subskripcija popolnoma. Vendar pa, da se da prilika tudi oni gospodi, ki so čakali na javno subskripcijo, da morejo deloma in razmerno udeležiti se subskripcije, znižati hočejo koncesionarji dosedaj podpisano število močnejih delničarjev. S tem bo omogočena udeležba na subskripciji tudi širšim krogom našega občinstva.

Mi smo tedaj, ko smo prvokrat govorili o ustanovitvi „Jadranske banke“, izrazili trdno prepričanje o največji potrebi takega zavoda. Izrazili smo tudi nado, da se ta namera ustanoviteljev najlepše posreči. No, uspeh, ki se je dosegel že pred javno subskripcijo, nadkril je vsa naša pričakovanja in nudi živ dokaz o največji potrebi novega zavoda in o finančni jakosti slovenskega sveta na slovanskem jugu.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dn	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padevin v 1. urah v mm.
1	9. zveč.	734,3	+23,6	brezvetr.	obl.	
2	7. zjut.	733,3	+19,4	"	jasno	0,0
	2. pop.	732,3	+27,6	sl. jzjah.	pol obl.	

Srednja včerajšnja temp. +24,2°, norm. +19,7°.

Lepo stanovanje,

obstoječe iz 3 sob, pritliklin in delom vrta, je oddati v novi hiši na Resljevi cesti št. 26 takoj ali s 1. novembrom.

Več poizve se na Resljevi cesti 30 v pritičju. 1534 3-1

Prodaja posestva na Koroškem.

Lajčaherjevo posestvo, le 15 minut oddaljeno od postaje nove železnice Žihpolje (Maria Rain), se vsled družinskih dogodkov proda. Posestvo obsega 35 oralov, in sicer 15 oralov gozda, katerega tretjina je godna za posekanje. Pohištvo in gospodarske priprave so v najboljšem stanju. Prodajalec je posestnik

Jakob Hafner, pošta Žihpolje

pri Celovcu. 1541 3-1

Zahtevajte zastoni

in franko moj veliki, bogato ilustrirani glavni cenik z nad 100 slikami vseh vrst nikelastih, srebrnih in zlatih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatin in srebrin po izvršnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3'—
sist. Roskopf patent ura 4'—
črna jekl. rem. ura 4'—
švic. izvir. Roskopf pat. ura 5'—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje . . . 7'50
srebr. „Gloria“ 7'60
„dvojni plašč“ 11'50
„oklep. veržica z rince“ 2'50
na pero in karab. „15 gr. težka“ . . . 9'50
ura s kukovico K 8'50, budilka K 2'90, kuhinjska ura K 3'—, švarcvaldska ura K 2'—.

Za vsako uro 3letno pismeno jamstvo!
Nikak risko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu 1077 (Brux) št. 843, Češko. 100—12

2 učenca poštenih starišev, ne pod 14 let stara, s primerno šolsko izobrazbo, čvrstega zdravja, sprejmeta se takoj v trgovino mešanega blaga 1535 3-1

Jakob Petrovič-a v Trebnjem.

Hlapec trezen ter učen in večš slov. in nem. jezika se sprejme takoj. Plača 10 do 12 gld mesečno.

Ign. Paar, tovarniški restavratorec
Jesenice - Fužine.
1539 3-1

XX. letni tečaj **XX. letni tečaj**

Oblastveno priznana
deško odgojevališče Kuglmayr
v Gorici 1526 2

sprejema učence, kateri obiskujejo srednje šole ali se za iste pripravljajo. Program na zahtevo.

Glasovir za vajence
se prav po ceni proda.
1536
Žabjak št. 3. I.

2 mizarška pomočnika
se sprejmeta takoj
na Vrhniki št. 101.
Martin Klemenčič, mizar.
1540 3-1

Oblastveno dovoljena
razprodaja celoletne **zaloge vina**
v Sv. Petru-Orehovcu blizu Križevcev na Hrvatskem.

Z dopisom z dne 29. junija l. l. št. 7579 je dovolila slavna kr. krajevna oblast v Križevcih kot obrtna oblast prve instance radi opustitve trgovine z vinom **popolno razprodajo omenjene zaloge vina.**

Vino je iz kalničkih in podkalničkih vinogradov in so v zalogi različne vrste, kot: Moslovac, Dušica ranina, Kraljevina, Graševina itd.

Potom oklica te realne razprodaje se vsakomur nudi prilika, da si poceni nabavi dobrega, starega in novega vina ter vlijudno prosim p. n. reflektante, da se ali pismeno obrnejo na-me ali pa se izvolijo osebno potruditi v Sv. Petar-Orehovac.

Velepospovanjem

Katarina Fröhlich.

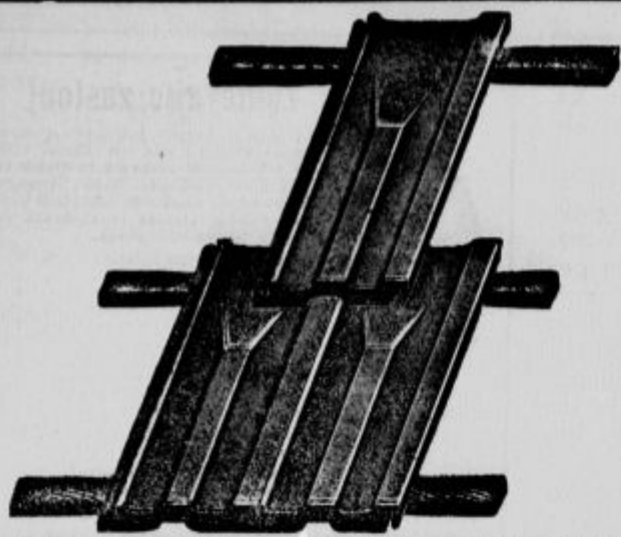
1499 8-3

Otvoritev trgovine.

Cenjenemu občinstvu v Ljubljani in na deželi vlijudno naznanjam, da sem **otvoril**
na Starem trgu št. 4
popolnoma novo
trgovino z manufakturnim, suknem in platnenim blagom.

Cenjeno občinstvo prosim za obilni poset moje nove trgovine ter zagotavljam vedno dobro blago po možno **najnižjih cenah.**

Z velepospovanjem
Jos. Petkosig.
1507 3-2



F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

742 40-31

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. o Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

912 16

F. HITI

Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

POSUŠENE JEDILNE GOBE

(prima kakovost)

kupi v vsaki množini v vrečah 20-25 kg.

A. Šmyra, 1460 20-11

Dunaj XVII./1. Elterleinplatz 7.

Delnice „Jadranske banke v Trstu“

so pōtom privatnih prijav popolnoma oddane. Radi tega odpada glasom ukaza visokega c. kr. ministrstva za notranje stvari z dnē 26. junija t. l. št. 27.378 v soglasju z visokim c. kr. finančnim ministrstvom dovoljena

javna subskripcija

akcijske glavnice v znesku

K 1.000.000

razdeljene na 2500 delnic po **K 400.**

Da se pa da prilika vsemonim, kateri so čakali na javno subskripcijo, pristopiti kakor delničarji „Jadranske banke“, naznanjajo podpisani koncesionarji, da sprejemajo nove prijave

najkasneje do 15. avgusta t. l.

ter da se bodo po možnosti ozirali na nove podpisnike s tem, da znižajo uže podpisane svote močnejših subskribentov.

Reflektanti naj se obrnejo na predsednika koncesionarjev gosp. Gjura Vučkovića v Trstu, (Via S. S. Martiri št. 22), od katerega dobe za subskribiranje potrebna navodila in podpisane formulare.

V Trstu, dnē 1. avgusta 1905.

1538 1-1

Koncesionarji „Jadranske banke v Trstu“:

Gjuro Vučković, trgovec v Trstu, predsednik. — **Ante Bogdanović**, trgovec v Trstu. — **Ivan Gorjup**, posestnik na Opčinah. — **Josip Mahne**, trgovec v Trstu. — **Dr. Matej Pretner**, odvetnik v Trstu. — **Gracijan Stepančić**, trgovec v Trstu. — **Dr. Gustav Gregorin**, odvetnik v Trstu. — **Dr. Radoslav Kvekić**, državni poslanec in odvetnik v Trstu. — **Ivan Mankoč**, trgovec v Trstu. — **Dr. Otokar Rybář**, odvetnik v Trstu. — **Josip Ulčakar**, tajnik „Tržaške posojilnice in hranilnice v Trstu“. — **Anton vitez Vuković**, državni poslanec in posestnik v Trstu.

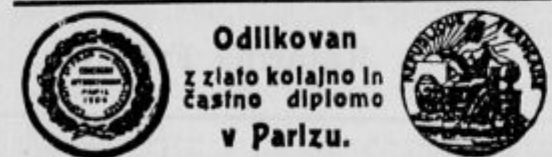


Dva učenca

vsake starosti se sprejmeta prihodnje šolsko leto na stanovanje. Zagotavlja se strogo nadzorstvo in fina vzgoja.

1515 3-2

J. Primožič, Via Ospitale, št. 10, Gorica, Primorsko.



Odlikovan
z zlato kolajno in
častno diplomu
v Parizu.

603 104-31

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 14

se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blage
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj unifor. a strijskega društva železniških uradnikov.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

920

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.



ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

TUZEWSKI IN INOZEWSKI LAKI.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DRA. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠICA 20 VIN.)

MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA

BRATA EBERL

TOVARNA OLNJATIH BARV,
LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 18 150-82